

MILJØ-
DIREKTORATET

INSPEKSJONSRAPPORT

FINNFJORD AS
Ferroveien 1 (JE)
9308 Finnsnes

Oslo, 29. mai 2020

Deres ref.:
Bente Hjerkin

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/1751
Saksbehandler:
Rune Andersen

Endelig inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Finnfjord AS

Kontrollnummer: 2020.588.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Bente Hjerkin

Fra Miljødirektoratet:
Rune Andersen

Andre deltagere fra virksomheten:
Erlend Olsen
Jon Fløgstad
Lars-Gøran Nikolaisen
Lars M. Larssen
Morten M. Bakketun
Ståle Monsen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Camille Espagne

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Finnfjord AS den 5. mai 2020. Rapporten anses som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Vi ser alvorlig på avvik 1 om at virksomheten over noen få dager har hatt store utslipp av støv gjennom nødskorsteinene slik at grensen på 1 % av driftstiden målt over kalenderåret ikke vil bli overholdt.

Avvik:

- Virksomheten har over en periode på 6 sammenhengende dager i uke 17 sluppet ut urensset avgass fra smelteovner gjennom nødkorsteinene, slik at grensen for utslipp gjennom disse på 1 % av driftstiden målt gjennom kalenderåret ikke blir overholdt
- Virksomheten har ikke gjennomført støvmålinger på filteret i knuseriet og på tappegass i 2019, og hatt utslipp over tillatt grense fra knuserifilteret etter skifte av posefilter i begynnelsen av januar og fram til begynnelsen av februar 2020

Anmerkninger:

- System/prosedyre for å koble inn by-pass ved stans i sjøvannsfilter kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

29. mai 2020	Rune Andersen		Henning Gøhtesen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Troms og Finnmark ved miljøvernavdelingen
- Senja kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FINNFJORD AS	
Organisasjonsnr.: 971686561	Eies av: 934039254
Bransjenr. (NACE-kode): 24.102 - Produksjon av ferrolegeringer	

Kontrollert enhet

Navn: Finnfjord AS	Anleggsnr.: 5421.0020.01
Kommune: Senja	Fylke: Troms og Finnmark
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	
Tillatelse gitt: 4. juli 2011	Sist endret: 29. november 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen ble gjennomført på TEAMS (video) for å følge opp melding om en spesiell hendelse.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Prosess og rensutstyr
- Utslipp til vann
- Utslipp til luft
- Sedimenter og grunnforurensning

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Finnfjord AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Finnfjord AS innen 10. juni 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan ulovlig forhold er fulgt opp.

Vi ser alvorlig på avvik 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Gjennomføringen av tiltak kan derfor bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Rune Andersen.

4. Pålegg om opplysninger

Finnfjord AS må sende Miljødirektoratet følgende opplysninger innen 10. juni 2020 (jf. forurensningsloven § 49):

- Avviksrapport med rotårsaksanalyse av hendelse som medførte utslipp av urensset røykgass gjennom nødskorsteinene på ovnene i uke 17
- Egen vurdering av helse- og miljøkonsekvens av utslippet, inkl. hvordan dette antas å ha spredt seg ut i omgivelsene
- Vurdering av tiltak for å hindre at kjøling blir redusert eller faller ut ved feil på sjøvannsfiler

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Miljødirektoratet senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig redegjørelse om hvordan avvikene er fulgt opp for hindre tilsvarende gjentakende hendelser. Dette gjelder både prosessmessige- og organisatoriske tiltak. Frist for innsendelse av redegjørelsen er 10. juni 2020. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en tilfredsstillende redegjørelse innen 2 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

6. Varsel om tvangsmulkt for pålegg om opplysninger

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) dersom de pålagte opplysninger ikke er mottatt innen 10. juni 2020. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt de pålagte opplysninger innen 2 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

7. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 29. april 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Finnfjord AS bli ilagt et gebyr på kr 13 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

8. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

9. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har over en periode på 6 sammenhengende dager i uke 17 sluppet ut urensset avgass fra smelteovner gjennom nødskorsteinene, slik at grensen for utslipp gjennom disse på 1 % av driftstiden målt gjennom kalenderåret ikke blir overholdt

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Finnfjord AS pkt. 4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Kommentarer:

Ifølge tillatelsen kan utslipp fra nødskorstein tillates i inntil 1 % av driftstiden målt over kalenderåret som følge av helt eller delvis stans av renseanlegg.

Avgass fra ovnene på Finnfjord Smelteverk skal under normal drift slippes ut gjennom et filtersystem før det går ut i omgivelsene. I tillatelsen er det likevel tatt høyde for at utslippet, i korte perioder, vil kunne slippes urensset ut via nødskorstein i stedet for gjennom filtersystemet. Dette er i regulert i tillatelsen gjennom en maksimal tid på 1 % av driftstiden målt over kalender året. Hensikten bak dette kravet er at virksomheten i korte perioder skal kunne kjøre anlegget ved plutselige stans på renseanlegget eller andre kortvarige problemer uten å måtte kjøre ned ovnene. Opp og nedkjøring av ovnene er noe en ønsker å begrense og vil i seg selv medføre ekstraordinære utslipp.

Miljødirektoratet ser i utgangspunktet alvorlig på at større utslipp over kortere perioder medfører brudd på årsgrenser. Som følge av utslippet i uke 17 vil virksomheten ikke klare å overholde grensen på 1 % av driftstiden for utslipp gjennom nødskorsteinene i 2020. Selv om utslippsgrensen på 300 tonn støv pr år samlet fra hele virksomheten blir overholdt, er det alvorlig at virksomheten har så store ureglementerte utslipp over en såpass kort tidsperiode på 6 dager. Det har også betydning at alle 3 ovnene slapp ut samtidig i 4 av døgnene. De siste to dagene var det kun utslipp fra ovn 1.

Under hendelsen ble ovnene ikke stanset, men kjørt ned på last fra 40 til 65-70 % av kapasiteten for å redusere utslippene mest mulig. Lasten ble fortløpende vurdert og holdt på et nivå slik at det ikke var fare for groing og/eller fare for brudd på elektrodene.

Avvik 2

Virksomheten har ikke gjennomført støvmålinger på filteret i knuseriet og på tappegass i 2019, og hatt utslipp over tillatt grense fra knuserifilteret etter skifte av posefilter i begynnelsen av januar og fram til begynnelsen av februar 2020

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Finnfjord AS pkt. 4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Kommentarer:

Det ble foretatt filterbytte i begynnelsen av januar 2020 og målinger utført etter dette viste høye utslipp av støv. Undersøkelser etter at målingene ble utført viste at filteret var feilmontert. Nye filterkassetter ble derfor installert på nytt i begynnelsen av februar. Det er ikke gjennomført nye målinger etter dette, men virksomheten opplyste at de har bestilt nye målinger for å verifisere at utslippet nå ligger innenfor grensen på 5 mg/Nm³.

Ifølge tillatelsen pkt. 11.2 om utslippskontroll skal målinger utføres slik at de blir representative for de faktiske utslipp. Kravet til støvutslippet er fastsatt som en kortidsgrense med midlingstid over ett døgn. For utslipp uten kontinuerlig måling gjelder grenseverdien som snitt over prøvetakingsperioden. Hvor ofte det er behov for manuell måling for å sikre representative utslippstall vil være avhengig av variasjoner i utslippene. For å kunne akseptere én måling pr år må virksomheten kunne dokumentere at det er svært små variasjoner i utslippene under normale driftsforhold.

Virksomheten opplyste at det ikke var gjort målinger fra filteret i knuseriet og på utslipp av tappegass i 2019, og at det var målingene etter filterbyttet som var planlagt benyttet i rapporteringen for 2019. Da filterbytte ikke ble utført før i januar 2020 ble det i stedet benyttet målinger utført i 2018. Dette var kommentert i egenkontrollrapporten.

10. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

System/prosedyre for å koble inn by-pass ved stans i sjøvannsfiler kan forbedres

Kommentarer:

Ved hendelsen som medførte utslippene fra nødskorsteinene startet dette med at sjøvannsfileret for inntak av kjølevann falt ut. Systemet/prosedyrene i dag er at uteoperatør da må manuelt åpne

ventilen til by-pass ledningen etter å ha blitt varslet om dette fra kontrollrom. I perioden fra utfall til ventilen åpnes vil det da være redusert kjøling. Dersom denne perioden blir for lang vil andre sikkerhetsfunksjoner settes i gang, noe som skjedde under nevnte hendelse. Virksomheten opplyste at de vil vurdere dagens praksis, og se på muligheter for å bedre kunne kontrollere en situasjon ved feil på sjøvannsfileret.

Flere andre uheldige forhold medførte i dette tilfelle at også andre systemer sviktet med påfølgende eskalering av konsekvensene. Blant annet ble det etter hendelsen oppdaget at et sprengblekk på reservekondensatoren var montert feil og ikke ble løst ut da trykket bygget seg opp i denne. Dette medførte at kondensatoren havarerte med det til følge at sjøvann trengte inn i ferskvannskretsen til turbiner og kjeler.

11. Andre forhold

- Virksomheten opplyste om at alle grunnvannsbrønnene ved det avsluttede steinbruddsdeponiet skal lenses ved neste prøvetakingsrunde slik at prøvene er sammenlignbare.
- Enkelte tall i egenkontrollrapporten vil bli korrigert. Dette gjelder svoveldioksid der det er oppgitt to forskjellige tall for årsutslippet, og feil på årsutslipp for CO₂. I egenkontrollrapporten for deponiet er det ikke rapportert tall for antimon.
- Hg utslipp fra prosessen blir beregnet basert på kvikksølvinnholdet i råmaterialer. I tillatelsen er kvikksølv splittet opp i utslipp fra punktkilder og fra diffuse kilder. Virksomheten mener det er vanskelig å splitte opp dette korrekt basert på mengde støv som slippes ut. Dette fordi temperatur på diffuse utslipp og fra punktkilder kan være svært forskjellig og større andel av kvikksølv vil gå ut som damp der temperaturen er høy. Virksomheten ønsker derfor en endret utslippsgrense for kvikksølv. Dersom dere ønsker å endre på kravet i tillatelsen må dere sende inn en søknad om endring med begrunnelse om hvorfor dere mener dette bør endres.
- Virksomheten orienterte om statusen for gjennomføring av tiltak for å redusere støvutslipp og vil sende inn en skriftlig redegjørelse om dette innen 15.mai.

12. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)